

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ 419

2018 y. " " _____

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
Soleev A. _____

2019 y. _____

TANLANMA
(MUSTAQILLIK DAVRI ADABIYOTI)
FANINING
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 000 – Gumanitar fanlar va san'at

Ta'lim sohasi: 5220000 – Gumanitar fanlar

Ta'lim yo'nalishi: 5120101 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)

SAMARQAND – 2019

Tuzuvchi:

Ernazarova G. SamDU, “Istiqlol davri adabiyoti va adabiyot nazariyasi” kafedrasini o‘qituvchisi

Taqrizchilar:

Jabborova D. – “Istiqlol davri adabiyoti va adabiyot nazariyasi” kafedrasini katta o‘qituvchisi, PhD.

Xoliqulova G. – SamDU “Mumtoz adabiyot tarixi” kafedrasini dotsenti, f.f.n.

Fanning ishchi o‘quv dasturi “Istiqlol davri adabiyoti va adabiyot nazariyasi” kafedrasining 2019 yil 3 iyul dagi 12-sonli yig‘ilishida muhokamadan o‘tdi.

Kafedra mudiri Sh. Hasanov

Fanning ishchi o‘quv dasturi fakultet ilmiy kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2019 yil 4.06 № 11 bayonnoma)da tasdiqlandi.

Fakultet ilmiy kengashi raisi J. Eltazarov

Fakultet uslubiy kengashi raisi: M. Abdiyev

Kelishildi:

o‘quv uslubiy boshqarma boshlig‘i B. Aliqulov

KIRISH

Oliy ta'limning Davlat ta'lim standartiga ko'ra "Gumanitar" ta'lim sohalarida o'qitiladigan "Tanlanma - 4" (mustaqillik davri adabiyoti) fani dasturi adabiyotshunoslik va adaviyotda zarur bo'ladigan: XXI asr o'zbek adabiyotida o'z o'rniga ega bo'lgan adiblarning hayoti va ijodi haqida boshlang'ich tushunchalarini o'z ichiga olgan bo'limlaridan tashkil topgan.

Fanning maqsad va vazifalari

"Tanlanma - 4" (mustaqillik davri adabiyoti) fani gumanitar fanlar majmuasiga taalluqli bo'lib, talabalar uni VII semestrlarda o'rganishadi. "Tanlanma - 4" (mustaqillik davri adabiyoti) fanining bosh muhim vazifasi, talabalarga "XXI asr o'zbek adabiyoti", "XX asr o'zbek adabiyoti tarixi", "Modernistik adabiyot", "She'riyat poetikasi" shunga o'xshash qator adabiyot va adabiyotshunoslik fanlarni muvaffaqiyatli o'zlashtirishi uchun zarur bo'ladigan tayanch bilimlarni beradi.

Fan bo'yicha talabanning malakasiga qo'yiladigan talablar

Talabalar "Tanlanma - 4" (mustaqillik davri adabiyoti) fanini o'rganish jarayonida quyidagilarni bajara olishi lozim:

- XXI asr o'zbek adabiyotidagi bo'lgan o'zgarishlar, Yevropa adabiyotining ta'siri tushunish
- o'zlikni anglashga bo'lgan qadamlar va unda ma'rifatchilikning o'rnini anglay olishi;
- XX asr oxiri hamda XXI asr boshlarida ijod etgan ijodkorlarni bilishi;
- XX asr oxiri hamda XX asr boshlaridagi asarlar va ularning ahamiyatini aniq bilishi;
- asarlarni tahlil qila olishi.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan bog'liqligi

Mazkur fan o'quv rejasidagi "Adabiyotshunoslik nazariyasi", "Badiiy tahlil asoslari", "XX asr o'zbek adabiyoti tarixi" va "Poetika" kabi fanlar bilan uzviy bog'liqdir. Fanni o'rganishda "Akademik litsey va kasb-xunar kollej" lar adabiyot kurslarida olingan nazariy va amaliy bilimlar zarur bo'lsa, o'z navbatida bu fandan olingan bilimlar "Adabiyotshunoslik nazariyasi", "Badiiy tahlil asoslari", "XX asr o'zbek adabiyoti tarixi" va "Poetika" fanlarining umumiy nazariyasini chuqur o'zlashtirishda kuprik vazifasini o'taydi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

o'quv jarayoni bilan bog'liq ta'lim sifatini belgilovchi holatlar quyidagilar: yuqori ilmiy-pedagogik darajada dars berish, muammoli ma'ruzalar o'qish, darslarni savol-javob tarzida qiziqarli tashkil qilish, ilg'or pedagogik texnologiyalardan va mul'timedia vositalaridan

foydalanish, tinglovchilarni undaydigan, o‘ylantiradigan muammolarni ular oldiga qo‘yish, talabchanlik, tinglovchilar bilan individual ishlash, erkin muloqot yuritishga, ilmiy izlanishga jalb qilish.

“Tanlanma – 4” (mustaqillik davri adabiyoti) kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo‘naltirilgan ta‘lim. Bu ta‘lim o‘z mohiyatiga ko‘ra ta‘lim jarayonining barcha ishtirokchilarini to‘laqonli rivojlanishlarini ko‘zda tutadi. Bu esa ta‘limni loyihalashtirilayotganda, albatta, ma‘lum bir ta‘lim oluvchining shaxsini emas, avvalo, kelgusidagi mutaxassislik faoliyati bilan bog‘liq o‘qish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondoshilishni nazarda tutadi.

Tizimli yondoshuv. Ta‘lim texnologiyasi tizimning barcha belgilarini o‘zida mujassam etmog‘i lozim: jarayonning mantiqiyliqi, uning barcha bo‘g‘inlarini o‘zaro bog‘langanligi, yaxlitligi.

Faoliyatga yo‘naltirilgan yondoshuv. Shaxsning jarayonli sifatlarini shakllantirishga, ta‘lim oluvchining faoliyatni aktivlashtirish va intensivlashtirish, o‘quv jarayonida uning barcha qobiliyati va mkoniyatlari, tashabbuskorligini ochishga yo‘naltirilgan ta‘limni ifodalaydi.

Dialogik yondoshuv. Bu yondoshuv o‘quv munosabatlarini yaratish zaruriyatini bildiradi. Uning natijasida shaxsning o‘z-o‘zini faollashtirishi va o‘z-o‘zini ko‘rsata olishi kabi ijodiy faoliyati kuchayadi.

Hamkorlikdagi ta‘limni tashkil etish. Demokratik, tenglik, ta‘lim beruvchi va ta‘lim oluvchi faoliyat mazmunini shakllantirishda va erishilgan natijalarni baholashda birgalikda ishlashni joriy etishga e‘tiborni qaratish zarurligini bildiradi.

Muammoli ta‘lim. Ta‘lim mazmunini muammoli tarzda taqdim qilish orqali ta‘lim oluvchi faoliyatini aktivlashtirish usullaridan biri. Bunda ilmiy bilimni obyektiv qarama-qarshiligi va uni hal etish usullarini, dialektik mushohadani shakllantirish va rivojlantirishni, amaliy faoliyatga ularni ijodiy tarzda qo‘llashni mustaqil ijodiy faoliyati ta‘minlanadi.

Axborotni taqdim qilishning zamonaviy vositalari va usullarini qo‘llash - yangi kompyuter va axborot texnologiyalarini o‘quv jarayoniga qo‘llash.

✓ o‘qitishning usullari va texnikasi. Ma‘ruza (kirish, mavzuga oid, vizuallashtirish), muammoli ta‘lim, keys-stadi, pinbord, paradoks va loyihalash usullari, amaliy ishlar.

✓ o‘qitishni tashkil etish shakllari: dialog, polilog, muloqot hamkorlik va o‘zaro o‘rganishga asoslangan frontal, kollektiv va guruh.

✓ o‘qitish vositalari: o‘qitishning an‘anaviy shakllari (darslik, ma‘ruza matni) bilan bir qatorda – kompyuter va axborot texnologiyalari.

Kommunikatsiya usullari: tinglovchilar bilan operativ teskari aloqaga asoslangan bevosita o‘zaro munosabatlar. Teskari aloqa usullari va vositalari:

kuzatish, blis-so'rov, oraliq va joriy va yakunlovchi nazorat natijalarini tahlili asosida o'qitish diagnostikasi.

Boshqarish usullari va vositalari: o'quv mashg'uloti bosqichlarini belgilab beruvchi texnologik karta ko'rinishidagi o'quv mashg'ulotlarini rejalashtirish, qo'yilgan maqsadga erishishda o'qituvchi va tinglovchining birgalikdagi harakati, nafaqat auditoriya mashg'ulotlari, balki auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarning nazorati.

Monitoring va baholash: o'quv mashg'ulotida ham butun kurs davomida ham o'qitishning natijalarini rejali tarzda kuzatib borish. Kurs oxirida test topshiriqlari yoki yozma ish variantlari yordamida tinglovchilarning bilimlari baholanadi. "Tanlanma -4" (mustaqillik davri adabiyoti) fanini o'qitish jarayonida kompyuter texnologiyasidan foydalaniladi. Ayrim mavzular bo'yicha talabalar bilimni baholash test asosida va kompyuter yordamida bajariladi. Internet tarmog'idagi rasmiy ko'rsatkichlaridan foydalaniladi, tarqatma materiallar tayyorlanadi, test tizimi hamda tayanch so'z va iboralar asosida oraliq va yakuniy nazoratlar o'tkaziladi.

Zamonaviy adabiy janrlar poetikasi (mustaqillik davri adabiyoti) fanidan mashg'ulotlarning mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi:

№	Mavzular nomi	Jami soat	Ma'ruza	Amaliy	Seminar	Mustaqil ta'lim
1.	«Mustaqillik davri adabiyoti» fanining predmeti, maqsadi vazifalari.	20	4	2	4	4
2.	Omon Muxtor, Tohir Malik, Erkin A'zam, Xurshid Do'stmuhammad N. Eshonqul ijodi	20	4	2	2	8
3.	Mamatqul Hazratqulov, Murod Muhammad Do'st, Tog'ay Murod, Xayriddin Sultonov ijodi	20	4	4	4	10
4.	Usmon Azim, Sh. Rahmon, X. Davron, A. Qutbiddin, Faxriyor	20	2	4	4	10

5.	Sirojjiddin Sayyid, Muhammad Yusuf, Iqbol Mirzo, Ulug‘bek Hamdam, Farida Afro‘z ijodi	18	4	2	2	8
	Jami:	98	18	14	16	40
№	Ma‘ruza mavzulari (barchasi)					soat
1	«Mustaqillik davri adabiyoti» fanining predmeti, maqsadi vazifalari.					2
2	Mustaqillik davri adabiyotida hikoya janri taraqqiyoti					2
3	Hozirgi o‘zbek qissalarida badiiy psixologizm					2
4	O‘zbek romanchiligi va badiiy uslub (Nazar Eshonqul, Isajon Sulton ijodi misolida)					2
5	Lirik va epik dostonlar poetikasi (keyingi davr dostonlari misolida)					2
6	She‘riyat taraqqiyoti va lirik qahramon (Usmon Azim, Muhammad Yusuf, Halima Xudoyberdiyeva, Iqbol Mirzo ijodi misolida)					2
7	Modernizm va o‘zbek she‘riyati (Abduvali Qutbiddin, Faxriyor, Bahrom Ro‘zimuhammad Tursun Ali ijodi misolida)					2
8	Dediktiv xarakterdagi asarlar					2
9	Mustaqillik davri dramaturgiyasi					2
					Jami:	18
№	Amaliy mashg‘ulotlar mavzulari					soat
1	Nazar Eshonqul, Isajon Sulton hikoyalarida ramziylik					2
2	Normurod Norqobilov, Tog‘ay Murod qissalarida shaxs konsepsiyasi					2
3	Usmon Azim, Muhammad Yusuf, Iqbol Mirzo she‘riyatida xalqona ohang					2
4	Rauf Parfi, Faxriyor, Abduvali Qutbiddin ijodi va modernizm					2
5	Keyingi yillar o‘zbek dramaturgiyasidagi o‘zgarishlar					2
6	Asqar Mahkam, Ikrom Otamurod dostonlarida lirik qahramon muammosi					2
7	Keyingi yillar o‘zbek romanlari poetikasi					2
					Jami	14
	Seminar mashg‘ulotlar mavzulari (barchasi)					soat
1	Nasrdagi poetik o‘zgarishlar					2
2	Murod Muhammad Do‘stning “Galatepaga qaytish” asari					2

	tahlili	
3	Luqmon Bo‘rixonning “Jaziramadagi odamlar” romanida shaxs fojeasi tahlili	2
4	“Boqiy darbadar”, “Isyon va itoat” romanlarining qiyosiy tahlili	2
5	Keyingi yillar dramaturgiyasida konflikt talqini	2
6	Tarjimachilik taraqqiyoti va nasr muammolari	2
7	Ulug‘bek Hamdamning “Sabo va Samandar” romani tahlili	2
8	Usmon Azim, Xurshid Davron, Shavkat Rahmon she‘riyatida makon va zamon masalasi	2
	Jami:	16

Mustaqil ta‘lim tashkil etishning shakli va mazmuni.

“Tanlanma - 4” (mustaqillik davri adabiyoti) bo‘yicha talabanning mustaqil ta‘limi shu fanni o‘rganish jarayonining tarkibiy qismi bo‘lib, uslubiy va axborot resurslari bilan to‘la ta‘minlangan.

Talabalar auditoriya mashg‘ulotlarida professor-o‘qituvchilarning ma‘ruzasini tinglaydilar, asarlarni tahlil etadilar. Auditoriyadan tashqarida talaba darslarga tayyorlanadi, adabiyotlarni konspekt qiladi, uy vazifa sifatida berilgan adabiyotlarni, badiiy asarlarni o‘rganadilar. Bundan tashqari ayrim mavzularni kengroq o‘rganish maqsadida qo‘shimcha adabiyotlarni o‘qib referatlar tayyorlaydi hamda mavzu bo‘yicha testlar yechadi. Mustaqil ta‘lim natijalari reyting tizimi asosida baholanadi.

Uyga vazifalarni bajarish, qo‘shimcha darslik va adabiyotlardan yangi bilimlarni mustaqil o‘rganish, kerakli ma‘lumotlarni izlash va ularni topish yo‘llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma‘lumotlar to‘plash va ilmiy izlanishlar olib borish, ilmiy to‘garak doirasida yoki mustaqil ravishda ilmiy manbalardan foydalanib ilmiy maqola va ma‘ruzalar tayyorlash kabilar talabalarning darsda olgan bilimlarini chuqurlashtiradi, ularning mustaqil fikrlash va ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi. Shuning uchun ham mustaqil ta‘limsiz o‘quv faoliyati samarali bo‘lishi mumkin emas. Uy vazifalarini tekshirish va baholash amaliy mashg‘ulot olib boruvchi o‘qituvchi tomonidan, konspektlarni va mavzuni o‘zlashtirish darajasini tekshirish va baholash esa ma‘ruza darslarini olib boruvchi o‘qituvchi tomonidan har darsda amalga oshiriladi.

“Tanlanma -4” (mustaqillik davri adabiyoti) fanidan mustaqil ish majmuasi fanning barcha mavzularini qamrab olgan va quyidagi 20 ta katta mavzu ko‘rinishida shakllantirilgan.

Talabalar mustaqil ta'limining mazmuni va hajmi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarish muddati	Hajmi (soat)
1	Omon Matjon she'riyatidan yod olish.	Shoir she'rlaridan 3 tasini yod olish. She'rlarini tahlil etish	2 hafta	2
2	Rauf Parfi she'rlaridan yod olish	Shoir she'rlaridan 4 tasini yod olish. She'rlarini tahlil etish	3 hafta	2
3	Omon Muxtorning "To'rt tomon qibla" asarini o'rganish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	5 hafta	2
4	Xurshid Do'stmuhammad hikoyalarini o'rganish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
5	Azim Suyun she'rlaridan yod olish	Shoir she'rlaridan 4 tasini yod olish. She'rlarini tahlil etish	4 hafta	2
6	Shavkat Rahmon she'rlaridan yod olish	Shoir she'rlaridan 4 tasini yod olish. She'rlarini tahlil etish	5 hafta	2
7	Murod Muhammad Do'st qissalarini o'rganish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	1 hafta	2
8	Tog'ay Murod qissalarini o'rganish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	4
9	Usmon Azim she'riyatidan yod olish	Shoir she'rlaridan 2 tasini yod olish. She'rlarini tahlil etish	4 hafta	2
10	Nazar Eshonqul qissalarini tahlil qilish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
11	Erkin A'zam dramaturgiyasini tahlil qilish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
12	Iqbol Mirzoning "Bonu" romani tahlili	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
13	Faxriyor va A.Qutbiddin dostonlarini tahlil qilish	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
14	I.Sulton romanlari tahlili	Asarni o'rganish. Obrazlar tizimiga to'xtalish. Badiiy	2 hafta	2

		mahoratini ochish		
15	“Lolazor” romani tahlili	Asarni o‘rganish. Obrazlar tizimiga to‘xtalish. Badiiy mahoratini ochish2	2 hafta	4
16	Tarjima adabiyotlar “Jarayon”, “Begona” asarlari tahlili	Asarni o‘rganish. Obrazlar tizimiga to‘xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	4
17	A.Obidjon asarlarini tahlil qilish	Asarni o‘rganish. Obrazlar tizimiga to‘xtalish. Badiiy mahoratini ochish	2 hafta	2
Jami:				40

Dasturning informasion uslubiy ta’minoti

Mazkur fanni o‘qitish jarayonida ta’limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot-kommunikasiya texnologiyalarini qo‘llash nazarda tutilgan:

- adiblarijodivaularning asarlarini o‘rganishga bag‘ishlangan mavzular zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentasiya va elektron-didaktik texnologiyalaridan foydalanilgan holda o‘tkaziladi;
- adiblar asarlarini tahlil qilish obrazlarni o‘rganish hamda badiiy poetik jihatdan tahlilga tortishga bag‘ishlangan amaliy mashg‘ulotlarda aqliy xujum, guruhli fikrlash, “ish o‘yini” va boshqa pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi;
- Shoirlar yaratgan she’rlarni badiiy jihatdan tahlilga tortishga bag‘ishlangan amaliy mashg‘ulotlarida kichik guruhlar musobaqalari, guruhli fikrlash pedagogik texnologiyalarini qo‘llash nazarda tutiladi.

“Tanlanma - 4” (mustaqillik davri adabiyoti) fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezonlari.

“Tanlanma - 4” (mustaqillik davri adabiyoti) fani bo‘yicha reyting jadvallari, nazorat turi, shakli, soni hamda har bir nazoratga ajratilgan maksimal ball, shuningdek joriy va oraliq nazoratlarining saralash ballari haqidagi ma’lumotlar fan bo‘yicha birinchi mashg‘ulotda talabalarga e’lon qilinadi.

Fan bo‘yicha talabalarining bilim saviyasi va o‘zlashtirish arajasining Davlat ta’lim standartlariga muvofiqligini ta’minlash uchun quyidagi nazorat turlari o‘tkaziladi:

joriy nazorat (JN) – talabaning fan mavzulari bo‘yicha bilim va amaliy ko‘nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda amaliy mashg‘ulotlarda og‘zaki so‘rov, test

o‘tkazish, suhbat, nazorat ishi, uy vazifalarini tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o‘tkazilishi mumkin;

oralik nazorat (ON) – semestr davomida o‘quv dasturining tegishli (fanlarning bir necha mavzularini o‘z ichiga olgan) bo‘limi tugallangandan keyin talabanning nazariy bilim va amaliy ko‘nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Oralik nazorat bir semestrda bir marta o‘tkaziladi va shakli (test) o‘quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi;

yakuniy nazorat (YaN) – semestr yakunida muayyan fan bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni talabalar tomonidan o‘zlashtirish darajasini baholash usuli. Yakuniy nazorat asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan “Yozma ish” shaklida o‘tkaziladi.

ON o‘tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida muntazam ravishda o‘rganib boriladi va uni o‘tkazish tartiblari buzilgan hollarda, ON natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda ON qayta o‘tkaziladi.

Oliy ta‘lim muassasasi rahbarining buyrug‘i bilan ichki nazorat va monitoring bo‘limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida YaN ni o‘tkazish jarayoni muntazam ravishda o‘rganib boriladi va uni o‘tkazish tartiblari buzilgan hollarda, YaN natijalari bekor qilinishi mumkin.

Bunday hollarda YaN qayta o‘tkaziladi. Talabanning bilim saviyasi, ko‘nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi asosida talabanning fan bo‘yicha o‘zlashtirish darajasi ballar orqali ifodalanadi.

«Tanlanma - 4» (mustaqillik davri adabiyoti) fani bo‘yicha talabalarning semestr davomidagi o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 100 ballik tizimda baholanadi. Ushbu 100 ball baholash turlari bo‘yicha quyidagicha taqsimlanadi:

Ya.N.-30 ball, qolgan 70 ball esa J.N.-35 ball va O.N.-35 ball qilib taqsimlanadi.

BALL	BAHO	TALABALARNING BILIM DARAJASI
86-100	A‘lo	Xulosa va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish. Mustaqil mushohada yurita olish. Olgan bilimlarini amalda qo‘llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo‘lish.
71-85	yaxshi	Mustaqil mushohada qilish. Olgan bilimlarini amalda qo‘llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo‘lish.
55-70	qoniqarli	Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo‘lish
0-54	qoniqarsiz	Aniq tasavvurga ega bo‘lmaslik. Bilmaslik.

Fan bo'yicha saralash bali 55 ballni tashkil etadi. Talabaning saralash balidan past bo'lgan o'zlashtirishi reyting daftarchasida qayd etilmaydi. Talabalarning o'quv fani bo'yicha mustaqil ishi joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida tegishli topshiriqlarni bajarishi va unga ajratilgan ballardan kelib chiqqan holda baholanadi.

Fan bo'yicha joriy va oraliq nazoratlarga ajratilgan umumiy ballning 55 foizi saralash ball hisoblanib, ushbu foizdan kam ball to'plagan talaba yakuniy nazoratga kiritilmaydi.

Joriy JN va oraliq ON turlari bo'yicha 55bal va undan yuqori balni to'plagan talaba fanni o'zlashtirgan deb hisoblanadi va ushbu fan bo'yicha yakuniy nazoratga kirmasligiga yo'l qo'yiladi.

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq to'plagan ballari yig'indisiga teng.

ON va YaN turlari kalendar tematik rejaga muvofiq dekanat tomonidan tuzilgan reyting nazorat jadvallari asosida o'tkaziladi. YaN semestrning oxirgi 2 haftasi mobaynida o'tkaziladi.

JN va ON nazoratlarda saralash balidan kam ball to'plagan va uzrli sabablarga ko'ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun, navbatdagi shu nazorat turigacha, so'nggi joriy va oraliq nazoratlar uchun esa yakuniy nazoratgacha bo'lgan muddat beriladi. Talabaning semestrda JN va ON turlari bo'yicha to'plagan ballari ushbu nazorat turlari umumiy balining 55 foizidan kam bo'lsa yoki semestr yakuniy joriy, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo'yicha to'plagan ballari yig'indisi 55 balidan kam bo'lsa, u akademik qarzdor deb hisoblanadi.

Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, fan bo'yicha nazorat turi natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimnomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyasiya komissiyasi tashkil etiladi.

Apellyasiya komissiyasi talabalarning arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi. Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra muduri, o'quv-uslubiy boshqarma hamda ichki nazorat va monitoring bo'limi tomonidan nazorat qilinadi.

Talabalarining ONda to‘playdigan ballarning namunaviy mezonlari

№	Ko‘RSATKICHLAR	ON ballari	
		Maksimal ball	Oraliq bali
1	Darslarga qatnashganlik darajasi. Ma’ruza darslaridagi faolligi, konspekt daftarlarining yuritilishi va to‘liqligi.	15	0-15
2	Talabalarining mustaqil ta’lim topshiriqlarini o‘z vaqtida va sifatli bajarishi va o‘zlashtirish.	10	0-10
3	Og‘zaki savol -javoblar va boshqa nazorat turlari natijalari bo‘yicha	10	0-10
Jami ON ballari		35	35

Talabalarining JNda to‘playdigan ballarning namunaviy mezonlari

№	Ko‘RSATKICHLAR	JN ballari	
		Maksimal ball	Joriy bali
1	Darslarga qatnashganlik va o‘zlashtirishi darajasi. Amaliy mashg‘ulotlardagi faolligi, amaliy mashg‘ulot daftarlarining yuritilishi va holati	15	0-15
2	Mustaqil ta’lim topshiriqlarining o‘z vaqtida va sifatli bajarilishi. Mavzular bo‘yicha uy vazifalarini bajarilish va o‘zlashtirishi darajasi.	10	0-10
3	Yozma nazorat ishi yoki test savollariga berilgan javoblar	10	0-10
Jami JN ballari		35	35

Yakuniy nazorat “Yozma ish” shaklida bo‘lib, yakuniy nazorat 30 ballik “Yozma ish” variantlari asosida o‘tkaziladi.

№	Ko‘RSATKICHLAR	YaN ballari	
		Maksimal ball	o‘zgarish oralig‘i
1	Fan bo‘yicha yakuniy yozma ish nazorati	6	0-6
Jami JN ballari		30	30

Yakuniy nazoratda “Yozma ish”larni baholash mezonlari

Yakuniy nazorat “Yozma ish” shaklida amalga oshiriladi, sinov ko‘p variantli usulda o‘tkaziladi. Har bir variant 2 ta nazariy savol va 3 ta amaliy topshiriqdan iborat. Nazariy savollar fan bo‘yicha tayanch so‘z va iboralar asosida tuzilgan bo‘lib, fanning barcha mavzularini o‘z ichiga qamrab olgan. Har bir nazariy savolga yozilgan javoblar bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 0-3 ball oralig‘ida baholanadi. Amaliy topshiriq esa 0-6 ball oralig‘ida baholanadi. Talaba

maksimal 30 ball to‘plashi mumkin. Yozma sinov bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichini aniqlash uchun variantda berilgan savollarning har biri uchun yozilgan javoblarga qo‘yilgan o‘zlashtirish ballari qo‘shiladi va yig‘indi talabanning yakuniy nazorat bo‘yicha o‘zlashtirish bali hisoblanadi.

TAVSIYA ETILAO TGAN ADABIYOTLAR Ro‘YXATI

1. Asosiy adabiyotlar

1. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга кураимиз. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017.-178 б.
2. Mustaqillik davri adabiyoti. -Т. 2004 у.
3. N.Karimov va bosh. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. –Т. 1999 у.

2. Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Адабиёт назарияси. 2 томлик. – Тошкент: “Фан”, 1978-1979. – 445 б.
2. Адабий турлар ва жанрлар. Уч томлик. I-т. – Тошкент: Фан, 1991. – 384 б.
3. Аристотель. Поэтика. – Тошкент: Адабиёт ва санъат нашриёти, 1980. – 152 б.
4. Бахтин М. Вопросы литературы и эстетики. – Москва: Художественная литература, 1975. –С.412.
5. Бахтин М. Эстетика словесного творчества. – Москва: Искусство, 1979. – С. 424.
6. Белый А. Символизм как миропонимание. Москва: Республика, 1994. – С. 198.
7. Болтабоев Ҳ. Модернизм ва янги ўзбек шеърляти //Жахон адабиёти. – 2007. № 2. – Б. 149-158.
8. Буало. Шеърлий санъат. – Тошкент: Ғ.Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1978. – 58 б.
9. Бычков В.В. Модернизм: Анализ и критика основ, направлений. – Москва: Гардарика, 2005. – С. 200.
10. Венкова А.В. Культура модернизма и Постмодернизма: читатель и зритель в авторской картине мира. – СПб.: Изд-во «Гуманитарный союз», 2001. – С.121.
11. Дониёров Х., Йўлдошев Б. Адабий тил ва бадий стиль. – Тошкент: “Фан”, 1988. – 208 б.
12. Жўраев Т. Онг оқими модерн. – Фарғона.:“Фарғона” нашриёти, 2009. – 204 б.
13. Жўраев М., Нарзиқулова М. Миф, фольклор ва адабиёт. – Тошкент: Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси нашриёти, 2006. – 181 б.
14. Иващенко А.В., Агапов В.С., Барышников И.В. Я–концепция личности в отечественной психологии. – Москва.: МГСА, 2000. – С. 119-120.
15. Йўлдошев Қ. Ёниқ сўз. – Тошкент: “Янги аср авлоди”, 2006. – 546 б.
16. Йўлдошева М. Ҳозирги модерн шеърларда тимсол //Ўзбек тили ва адабиёти. -2003. № 1. – Б. 47-50.
17. Йўлдошева М. Янгиланишлар мангулиги. – Тошкент: “ADIB”, 2011. – 88 б.

18. Каган М.С. Введение в историю мировой культуры. Кн. вторая. – СПб.: Петрополис, 2003. – С. 230.
19. Камол Ж. Лирик шеърят. – Тошкент: “Фан”, 1986. – 144 б.
20. Карим Баҳодир. Абдулла Қодирий. – Тошкент: Фан, 2006. – 232 б.
21. Каримов Н. ва бошқалар. XX аср ўзбек адабиёти тарихи. – Тошкент: “Ўқитувчи”, 1999. – 544 б.
22. Линник Ю.В. Слово о сонете//Русский сонет (первая четверть XX века). – Петрозаводск: Карелия, 1991.
23. Лиотар Ж. Ф. Состояние постмодерна. – СПб.: Terra, 1998. – С. 90.
24. Лотман Ю.М. Структура художественного текста. – Москва: Искусство, 1970. – С. 182.
25. Малахов Н. Я. Модернизм: критический очерк. – Москва: Изобразительное искусство, 1986. – С. 142.
26. Мамажонов С. Лирик олам, эпик кўлам. – Тошкент: Ғ.Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти, 1979. – 336 б.
27. Михайличенко Б. С. Поэтика узбекского сонета. – Самарқанд: “Зарафшон”, 1999. – 120 б.
28. Ўзбек модерн шеърят. Шеърлар. Тузувчилар: Баҳром Рўзимухаммад, Шермурод Субҳон. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2003. – 134 б.
29. Назаров Б. Давр ва қахрамон // Ўзбек адабий танқидчилиги. – Тошкент: Фан. 1979.
30. Норматов У., Ҳамдам У. Дунёни янгича кўриш эҳтиёжи // ЖА, 2002, декабрь. – Б. 142-166.
31. Ортега - и - Гассет Хосе. Дегуманизация искусства. Самосоздание европейской культуры XX века. – Москва: Наука, 1991. – С. 237.
32. Расулов А. Бадиийлик – безавол янгилик. – Тошкент: Шарқ, 2007. – 336 б.
33. Раҳимжонов Н. Мустақиллик даври шеърятининг етакчи хусусиятлари. – Тошкент: “Фан”, 2006.
34. Раҳмонов В. Шеър санъатлари. – Тошкент: “Ёзувчи”, 2001. – 70 б.
35. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб.: Издательство "Питер", 2000. – С. 594.
36. Сабирдинов А. Ойбек ва Чўлпон //Ўзбек тили ва адабиёти. – 2001. № 5. Б. 29-33.
37. Саримсоқов Б. Очилов Э. Ҳозирги ўзбек шеърятининг тараққиёт тамойиллари //Ўзбек тили ва адабиёти. – 2005. № 3. Б. 40-56.
38. Султон И. Адабиёт назарияси. – Тошкент: Ўқитувчи, 1980. – 408 б.
39. Теория литературы: в 2т. /Под ред. Н.Д. Тмарченко. – Москва: Издательский центр «Академия», 2004.
40. Тўраев Д. Давр ва ижод масъулияти. – Тошкент: “Янги аср авлоди”, 2004. – 128 б.
41. Тўраев Д. Рангин тасвирлар жилоси. – Тошкент: “Akademnashr”, 2014. – 200 б.

42. Умуров Х. Адабиёт назарияси. –Тошкент:Шарқ, 2002. –252 б.
43. Умуров Х. Адабиёт қоидалари – Тошкент: Ўқитувчи, 2010. – 208 б.
44. Хализев В.Е. Теория литературы. – Москва: Высшая школа, 1999. – С. 240.
45. Холбеков М. XX аср модерн адабиёти манзаралари. – Тошкент: Мумтоз сўз, 2012. – 305 б.
46. Шарафиддинов О. Ижодни англаш бахти. –Тошкент: Шарқ, 2004. –640 б.
47. Қаршибоев М. Рухнинг мангу қўнғироғи // Камалак. – Тошкент: Ёш гвардия, 1990. – Б. 155-180.
48. Қосимов А. Адабиётдаги экзистенциализм ва абсурд тушунчаларининг фалсафий асосларига доир //Ўзбек тили ва адабиёти. – 2002. № 6. – Б. 33-35.
49. Қосимов Б ва бошқалар. Миллий уйғониш даври ўзбек адабиёти. – Тошкент: Маънавият, 2004. – 461 б.
50. Қосимов Б. Миллий уйғониш. – Тошкент: Маънавият, 2002. – 396 б.
51. Қувватова Д. XX аср иккинчи ярмида ўзбек поэмаси. – Тошкент: Turon zamin ziyo, 2014. – 175 б.
52. Қурбонбоев И. Метафоранинг ғоявий-бадиий вазифалари //Ўзбек тили ва адабиёти. – 2005. №1. – Б. 66-71.
53. Quronov D. Adabiyotshunoslikka kirish. – Toshkent: Fan, 2007. – 228 b.
54. U.Normatov. Ijod sehri. –Т., 2006
55. Худойберди То‘хтабойевнинг “Sariq devni minib” asari. –Т., 2012 у.
56. Rauf Parfi. Rido. –Т., 2007 у.
57. Anvar Obidjon. Saylanma. –Т., 2008 у.
58. Omon Muxtorning “То‘rt tomon qibla” asari. –Т, 2004 у.
59. Tohir Malikning “Iblis devori” asari. –Т., 2007 у.
60. Erkin A’zamning “Suv yoqalab” asari. Sharq yulduzi jurnali
61. Xurshid Do‘stmuhammad. “Beozor qushning qarg‘ishi”. –Т., 2008 у.
62. Halima Xudoyberdiyeva. “Saylanma”. –Т., 2009 у.
63. Azim Suyun. Saylanma. –Т., 2010 у.
64. Shavkat Rahmon. Saylanma. –Т., 1993 у.
65. Mamatqul Hazratqulov. Saylanma. –Т., 2007 у.
66. Murod Muhammad Do‘st. Galatepaga qaytish. –Т., 2012 у.
67. Tog‘ay Murod. Ot kishnagan oqsham. –Т., 2011 у.
68. Usmon Azim. Saylanma. –Т., 2001 у.
69. Muhammad Yusuf. Saylanma. –Т., 2001 у.
70. Iqbol Mirzo. Sizni kuylayman. –Т., 2008 у.
71. Farida Afro‘z. Ushshoq. –Т., 2007 у.

Elektron manbalar

1. <http://w3vw.zivoiiet.uz>
2. <http://www.zivouz.com>
3. <http://www.turonlib.uz>

